ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

КАФЕДРА ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА МАРКЕТИНГУ
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
_____ Р. Б. Папірник
«02» вересня 2020 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Страхування
(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 075 «Маркетинг»
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма «Маркетинг»
(назва освітньої програми)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

форма навчання денна
(денна, заочна, вечірня)

розробник Прилєпова Марина Олександрівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Страхування» є варіативною і входить до циклу дисциплін професійної підготовки фахівців, призначена для студентів, які здобувають освітній ступінь «Бакалавр» за спеціальністю 075 «Маркетинг».

Навчальна дисципліна «Страхування» є теоретичною та практичною основою знань та вмінь, що формують у студентів базові знання з теорії страхової справи, засвоєння закономірностей функціонування ринку страхових послуг, основних принципів страхування, ознайомлення з механізмами та інструментарієм прийняття рішень у практиці страхування рухомого та нерухомого майна, відповідальності, фінансових, інвестиційних, валютних та фінансово-кредитних ризиків; вироблення практичних навичок щодо оцінки ризиків при здійсненні господарських операцій в бізнесі, вибору виду страхування, необхідного для здійснення конкретних операцій. Викладання даної дисципліни випливає з необхідності з більш доцільних знань з питань теорії створення та практичного застосування конкретних механізмів страхового захисту майнових інтересів юридичних і фізичних осіб на випадок настання ризикових ситуацій, організації страхового ринку та страхових компаній в умовах ринкової економіки.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
				IV
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3		90
Аудиторні заняття, у т.ч:	36			36
лекції	22			22
лабораторні роботи				
практичні заняття	14			14
Самостійна робота, у т.ч:	54			54
підготовка до аудиторних занять	20			20
підготовка до контрольних заходів	14			14
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	20			20
виконання курсового проекту або роботи				
підготовка до екзамену				
Форма підсумкового контролю				залік

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни: набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо застосування конкретних механізмів страхового захисту майнових інтересів юридичних і фізичних осіб на випадок настання ризикових ситуацій, організації страхового ринку та страхових компаній в умовах ринкової економіки.

Завдання дисципліни: усвідомлення необхідності і сутності страхування; засвоєння методів організації та функціонування страхового ринку в Україні; вивчення умов надання страхових послуг з основних видів особистого, майнового страхування і страхування відповідальності; ознайомлення з джерелами та особливостями надання страхових послуг підприємствам різних галузей, сфер діяльності та форм власності; ознайомлення із законодавчою базою, що забезпечує страхову діяльність підприємств; вивчення порядку та методів проведення страхування і перестрахування.

Пререквізити дисципліни. Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях з дисциплін: «Правознавство», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Вступ до спеціальності».

Постреквізити дисципліни. Дана дисципліна тісно пов'язана з такими дисциплінами як, «Фінанси», «Економіка підприємства», «Економіка праці і соціально-трудові відносини».

Компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК12. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

РН10. Пояснювати інформацію, ідеї, проблеми та альтернативні варіанти прийняття управлінських рішень фахівцям і нефахівцям у сфері маркетингу, представникам різних структурних підрозділів ринкового суб'єкта.

РН12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Методи навчання:

- словесні: лекція (вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу; оглядові лекції з використанням опорного конспекту; лекції-дискусії; лекції-візуалізації із використанням мультимедійних технологій;
- наочні (ілюстрація, спостереження, демонстрація);
- відеометод (показ, пред'явлення матеріалу).

Форми навчання фронтальні, групові, аудиторні, позааудиторні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1 Суть страхових компаній та особливості їх організації					
Тема 1. Сутність, функції та принципи страхування	6	2			4
Тема 2 Класифікація страхування	8	2	2		4
Тема.3.Поняття, зміст і основні вимоги до договорів	6	2			6
Тема 4. Особисте страхування	8	2	2		4
Тема 5. Страхування від нещасних випадків	6	2			6
Тема 6. Страхування майна юридичних осіб	10	2	4		4
Тема 7. Страхування транспортних засобів та вантажів	10	2	4		4
Тема 8. Страхування кредитних та фінансових ризиків	6	2			6
Тема 9. Страхування загальної цивільної відповідальності	6	2	2		4
Тема 10. Страхування відповідальності на транспорті	4	2			6
Тема 11. Страхові агенти та їхні функції. Система генеральних агентств	4	2			6
Усього годин	**90**	**22**	**14**		**54**

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Сутність, функції та принципи страхування.	2
2	Класифікація страхування.	2
3	Поняття, зміст і основні вимоги до договорів.	2
4	Особисте страхування.	2
5	Страхування від нещасних випадків.	2
6	Страхування майна юридичних осіб.	2
7	Страхування транспортних засобів та вантажів.	2
8	Страхування кредитних та фінансових ризиків.	2
9	Страхування загальної цивільної відповідальності.	2
10	Страхування відповідальності на транспорті.	2

11	Страхові агенти та їхні функції. Система генеральних агентств.	2
Усього годин		**22**

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Класифікація страхування.	2
2	Особисте страхування.	2
3,4	Страхування майна юридичних осіб.	4
5,6	Страхування транспортних засобів та вантажів.	4
7	Страхування загальної цивільної відповідальності.	2
Усього годин		**14**

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	**Підготовка до аудиторних занять**	**20**
2	**Підготовка до контрольних заходів**	**14**
4	**Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:**	**20**
	Страхова угода та її основні етапи.	4
	Види банківського кредиту та їх характеристика.	4
	Порядок укладання і ведення страхової угоди.	4
	Економічна необхідність і сучасний стан сільськогосподарського страхування.	4
	Страхування урожаю сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень.	4
Усього годин		**54**

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для ефективної перевірки рівня засвоєння студентами знань, умінь та навичок з навчальної дисципліни використовуються наступні методи контролю: усний метод, письмовий, тестовий, практична перевірка.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Суть страхових компаній та особливості їх організації.

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни визначається на основі усного опитування та виконання письмової контрольної роботи.

Максимальна оцінка за змістовий модуль 1 складає 100 балів.

Максимальна кількість балів за усну відповідь за 11 лекцій складає 77 балів.

Присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 11 балів. (1 лекція – 1 бал).

Контрольна робота містить 12 тестових завдань. За правильну відповідь студент одержує – 1 бал, якщо відповідь неправильна – 0 балів. Максимальна кількість балів -12 балів.

Критерії оцінювання усного опитування

Змістовий модуль 1. Суть страхових компаній та особливості їх організації.

Усне опитування проводиться на кожному лекційному занятті. При цьому важливо продемонструвати здатність у повному обсязі передати максимально правильний зміст відповіді на питання.

Максимальна кількість балів за усну відповідь складає:

«7» – балів отримують студенти, які повністю розкрили сутність поняття, дали його чітке визначення або проаналізували і зробили висновок з конкретного теоретичного положення.

«6-5» балів отримують студенти, які правильно, але не повністю дали визначення поняття або поверхово проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.

«4-1» балів отримують студенти, які частково і поверхово визначили те чи інше поняття або сформулювали висновок з теоретичного положення.

«0» - відповідь на запитання студент не дає, або не з'явився на заняття.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається за результатами змістового модулю 1.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента, прозорість оцінювання, інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії. Середовище в аудиторії є дружнім, відкритим до конструктивної критики. Передбачається систематичне відвідування студентами аудиторних занять, за винятком поважних причин. Студенти мають дотримуватися правил поведінки на заняттях згідно Статуту Академії. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Порядок зарахування пропущених занять. Пропущені лекції відпрацьовуються шляхом написання реферату або презентації, за вибором викладача, згідно з графіком консультацій.

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами. Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;
- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ПДАБА. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

У випадку надзвичайних ситуацій (епідемії, пандемії, стихійного лиха, введення надзвичайного стану і т.д.) студенти повинні дотримуватися правил поведінки, які встановлені відповідними інструкціями в ситуаціях, що наступили.

12.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Конституція України.
2. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності».
3. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття».
4. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням».
5. Закон України «Про зайнятість населення».
6. Закон України «Про розмір внесків на деякі види загальнообов'язкового державного соціального страхування».
7. Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».
8. Закон України «Про страхування».
9. Кодекс законів про працю України.
10. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне страхування.
11. Державна програма зайнятості населення на 2001-2004 роки// Голос України. - 2002. - №76 (2827). - С. 6-7; 10-11.
12. Порядок видачі свідоцтва про загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2000 р. №1306// Все про бухгалтерський облік. - 2001. - №40 (586). - С. 22-23.
13. Порядок визначення страхових тарифів для підприємств, установ та організацій на загальнообов'язкове державне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2000 р. №1423//Україна-бізнес. - 2000. - С. 14.
14. Інструкція про порядок передачі страхувальником виконавчій дирекції фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань документів, що підтверджують право працівника на страхову виплату, інші соціальні послуги внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання. Затверджено постановою правління Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України від 8 вересня 2000 р. № 12// Все про бухгалтерський облік. - 2001. - №40 (586). - С. 23-24.
15. Базилевич В. Д., Базилевич К. С. Страхова справа. — К.: Товариство «Знання», КОО, 2002. - 203 с.

Допоміжна

1. Ваулина О. Рынок труда: условная занятость при безусловной безработице// Зеркало недели. - 2002. - №9 (384). - С. 8.
2. Воблый К. Г Основы экономии страхования. — М.: Издательский центр «АНКИЛ», 1995. - 232 с.
3. Горбач Л. М. Страхова справа: Навчальний посібник. — 2-ге вид., виправл. — К.: Кондор, 2003. — 252 с.
4. Економіка України: десять років реформ/ За ред. 3. Ватаманкжа та С. Панчишина. — Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. — 496 с.

5. Економічна теорія: макро- і мікроекономіка/ За ред. З. Ватаманюка та С. Панчишина. — К.: Видавничий Дім «Альтернативи», 2001. — 607 с.

6. Зернов А. А., Зубец А. Н. Системные исследования страхового регулирования. — М.: Издательский Дом «Страховое ревю», 1997. — 160с.

7. Клапків М. С. З історії зародження національного страхового ринку// Фінанси України. — 1998. - №1. - С. 81-94.

8. Кузнецова А. Я. Теорія фінансів: Навчальний посібник. - Львів: ЛБІ НБУ, 2001. - 158 с.

9. Кузнецова А. Я. Фінансування інвестиційно-інноваційної діяльності: Монографія/ Інститут економічного прогнозування НАН України. — Л.: Львів, банків, ін-т НБУ, 2005. - 367с.

10. Кульчицький Б. В. Економічні системи суспільства: теорія, методологія, типологізація. Монографія. - Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. - 352 с.

11. Мосійчук Т. Стан та розвиток ринків фінансових послуг в Україні // Страховий ринок України. — 2004. — С. 34-51.

12. Основы страховой деятельности: Учебник/Отв. ред. проф. Т. А. Федорова. — М.: Издательство БЕК, 2002. - 768 с.

13. Плиса В. Й. Основи страхування: Навч. посібник/За ред. М. І. Крупки. — Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. — 144 с.

14. Плиса В. И. Основні страхові поняття і терміни: Довідник. — Львів: Видавничий центр ЛДУ ім. Івана Франка, 1999. — 64 с.

13. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Міністерства фінансів України - Режим доступу: www.mof.gov.ua
2. Офіційний веб-портал Верховної ради України - Режим доступу: www.rada.gov.ua
3. Офіційне інтернет-представництво Національного банку України - Режим доступу: bank.gov.ua
4. Офіційний портал Державної фіскальної служби України - Режим доступу: bank.gov.ua
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України - Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
6. Офіційний сайт Державної служби зайнятості - Режим доступу: www.dcz.gov.ua
7. Веб-портал Державної казначейської служби України - Режим доступу: www.treasury.gov.ua
8. Офіційний сайт Державної міграційної служби України - Режим доступу: www.dmsu.gov.ua

Розробник_____(М. О. Прилєпова)
(підпис)

Гарант освітньої програми _____ (М.О. Прилєпова)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри фінансів, обліку і маркетингу
Протокол від « 31 » серпня 2020 року № 1 (196)